

Nu de praktijk!

Verslag van de provinciale werkdag “Kerken en de WMO in Zuid-Holland”, gehouden op zaterdag 9 juni 2007 in Nieuwerkerk aan den IJssel.

Organisatoren: Protestants Dienstencentrum Zuid-Holland en Bisdom Rotterdam

Auteur: Jan Maasen

Inhoud

Implementatie Wet Maatschappelijke Ondersteuning Samenvatting van de inleiding van mevrouw A. den Hoed, werkzaam bij de Directie Maatschappelijke Ondersteuning VWS	2
Presentatie Vrede voor de stad. Ervaringen in Spijkenisse door Dick Sonneveld – Spijkenisse	6
Presentatie WMO-Infofoon door Alexander Borst – KSA Rotterdam	7
Presentatie: Hoe trekken plaatselijke kerken gezamenlijk op door Ruud van Doorn – Ridderkerk	8
Presentatie: wat kunnen kerken inbrengen in een WMO-raad? door Wim Drooger – Goeree-Overflakkee	9
Gouden tips	10
Websites en literatuur	11

IMPLEMENTATIE WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Samenvatting van de inleiding van mevrouw A. den Hoed.

Op zaterdag 9 juni organiseerden het Protestants Dienstencentrum Zuid-Holland en het bisdom Rotterdam een interkerkelijke werkdag over kerken en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) onder de titel “Nu de praktijk!”. Bij die gelegenheid hield mevrouw Annet den Hoed, werkzaam bij de Directie Maatschappelijke Ondersteuning van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, een inleiding over de stand van zaken rond de invoering van de WMO. Haar powerpoint-presentatie is (binnenkort) te vinden op de websites www.bisdomrotterdam.nl en www.zuidholland.pkn.nl. Jan Maasen maakte de volgende samenvatting van haar betoog.

Algemene doelstelling van de WMO

Het is een goed tijdstip om nu een werkdag te organiseren over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de kerken. De gemeenten hebben de eerste hectische periode achter de rug, waarin alle aandacht uitging naar de aanbesteding van de huishoudelijke hulp en de organisatie van het ene WMO-loket. Daardoor kon de indruk ontstaan, dat de WMO een zorgwet is. Haar werking is echter veel breder. De WMO is een participatiewet, die brede terreinen van zorg, welzijn en wonen beslaat. Het gaat er om, dat mensen meedoen in de samenleving: jong, oud, gehandicapt, niet-gehandicapt. Iedereen moet meedoen. Dat moet ook tot uitdrukking komen in de beleidsnota WMO, die elke gemeente voor 1 januari 2008 moet vaststellen. De kerken zijn gewoon om breder te kijken. Die bredere visie kunnen zij daar ook inbrengen.

Drie kernthema's

De staat heeft drie kernthema's geformuleerd voor de WMO, die accent geven aan het beleid:

1. actief burgerschap. De WMO doet een beroep op alle burgers om zich maatschappelijk in te zetten, b.v. via vrijwilligerswerk en/of mantelzorg.
2. verbinden. De WMO wil in drie opzichten verbinden. Ze wil mensen met elkaar verbinden (via vrijwilligerswerk en mantelzorg). Ze wil inhouden met elkaar verbinden (b.v. in en tussen prestatievelden). En ze wil organisaties met elkaar verbinden (b.v. zorginstellingen en woningcorporaties, maar ook kerken).
3. wederkerigheid. Als samenleving iets doen voor je burgers, maar ook burgers die zich inzetten voor de samenleving. Bij dat laatste kan ook gedacht worden aan de plannen voor een maatschappelijke stage van jongeren.

Deze drie kernthema's gelden ook voor de kerken. Deelname aan een kerkgenootschap is op zich al een vorm van participatie. Veel kerkleden helpen als vrijwilliger andere mensen om te participeren. Dat is een goed voorbeeld van actief burgerschap.

Kerken houden zich bezig met verbinden. Kerken en diaconale projecten zijn ontmoetingsplaatsen waar burgers elkaar treffen. Maar kerken moeten ook meepraten over het WMO-beleid in een gemeente. Zo kunnen kerkmensen zich verbinden met het WMO-beleid. Als burger kan je bijdragen door voor jezelf te zorgen (eventueel met hulp van je omgeving) én voor anderen te zorgen (via burenhulp, mantelzorg, vrijwilligerswerk). De kerk is bij uitstek een plek waar burgers zich kunnen inzetten voor de samenleving. Vanuit kerken wordt ook op andere plaatsen veel gedaan voor samenleving. Maar de gemeente blijft verantwoordelijk en zal op de prestatievelden beleid moeten uitzetten.

Kenmerken van de WMO

De WMO is niet alleen nieuw, omdat het een aantal inhoudelijke terreinen met elkaar verbindt, maar vooral ook omdat het een kaderwet is. Het schrijft de gemeenten en andere instanties

niet inhoudelijk voor wat ze moeten doen, maar wel hoe ze dat moeten doen. De wet bevat veel procesvereisten om tot de gewenste inhoud te komen. Denk in dit verband b.v. aan het verplicht advies vragen aan lokale belangenbehartigers, aan de versterking van de cliëntparticipatie, aan het jaarlijkse tevredenheidsonderzoek onder burgers en aan het maken van een landelijke vergelijkingskaart, zodat de prestaties van de gemeente beoordeeld kunnen worden ten opzichte van andere gemeenten. Deze vereisten moeten het burgers mogelijk maken om invloed uit te oefenen op het beleid.

De regie daarbij ligt bij de gemeente. Die is verantwoordelijk, signaleert, brengt partijen bij elkaar, spreekt maatregelen met hen af (planverplichtingen met betrekking tot de prestatievelden).

Andere nieuwe elementen in de wet zijn: de wettelijke positie voor mantelzorgers en vrijwilligers, de afstemming met het CIZ in het ene WMO-loket en de compensatieplicht.

Hoe zit het nu met de kerken en de WMO? Noch in de wet noch in de Memorie van Toelichting worden kerken en moskeeën expliciet genoemd. Dat geldt voor heel veel maatschappelijke verbanden en sectoren. Het rijk wil de gemeenten niet voorschrijven hoe zij invulling moeten geven aan hun beleid. Toch liggen er raakvlakken tussen kerken en de WMO. In ieder geval de volgende drie:

1. Kerken en moskeeën kunnen beschouwd worden als lokale belangenbehartigers (“representatieve belangenorganisaties” van de kant van zorgvragers). Op die noemer kunnen gemeenten kerken en moskeeën uitnodigen om mee te praten bij het ontwikkelen van WMO-beleid. En kunnen kerken zelf aan de bel trekken, laten zien wat zij doen op de verschillende terreinen en hoe zij iets kunnen betekenen op die prestatievelden.
2. Kerken bewegen zich bij de uitvoering van hun sociale en diaconale activiteiten al snel op terreinen die onder de WMO beschouwd worden als prestatievelden. Zo kunnen zij ook direct met delen van de WMO te maken krijgen.
3. Kerken zijn zelf doelgroep van WMO-beleid onder prestatieveld 4: zij zijn zelf vrijwilligersorganisaties en onder hun leden bevinden zich veel mantelzorgers. Zo kunnen zij gebruik maken van maatregelen ter ondersteuning en bevordering van vrijwilligerswerk.

Inhoud van de WMO: negen prestatievelden

De WMO onderscheidt negen beleidsterreinen, in de termen van de wet prestatievelden.

Kerken en moskeeën zijn actief op veel van deze terreinen.

Prestatieveld 1 richt zich op sociale samenhang en leefbaarheid. Kerken en moskeeën geven gelegenheid tot sociale ontmoeting in wekelijkse diensten en in rituelen en feesten bij belangrijke levensgebeurtenissen, zoals begrafenissen en huwelijkssluitingen. Daarnaast organiseren zij regelmatig speciale activiteiten die zijn gericht op ontmoeting en contact en bevorderen zij de sociale cohesie (sportieve en recreatieve activiteiten, gezamenlijke maaltijden en ontmoetingsmogelijkheden voor ouderen en vrouwen). Ook bevorderen veel activiteiten de deelname aan het maatschappelijke verkeer (prestatieveld 5), zoals taalcursussen en computercursussen.

Kerken en moskeeën zijn actief op prestatieveld 2 (op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen). Denk b.v. aan zomerkampen, huiswerkbegeleiding en opvoedingsondersteuning. Aangezien al deze activiteiten worden georganiseerd door vrijwilligers, hebben we het hier ook over een belangrijke inzet voor prestatieveld 4 (ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers).

Met de komst van de WMO zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning aan mantelzorgers en vrijwilligers, dus ook voor kerkelijke vrijwilligers. Op het terrein van zorg bieden kerken informele hulp aan (families met) zieken en eenzame of alleenstaande hulpbehoevende ouderen. Ook deze activiteiten vallen onder prestatieveld 4. Het geven van informatie en advies en cliëntondersteuning (prestatieveld 3) is vooral een taak voor de gemeentelijke overheid, maar het helpen van kerkleden bij het vinden van de weg in de bureaucratie via voorlichtingsbijeenkomsten of formulierenbrigades kan hiertoe ook gerekend worden. De prestatievelden 7, 8 en 9 richten zich op bijzonder kwetsbare doelgroepen (zoals slachtoffers van huiselijk geweld, daklozen en verslaafden). Kerken zijn heel actief in het bieden van maatschappelijke opvang via projecten voor daklozen, zwervjongeren, verslaafden en prostituees. Ook zijn zij vaak betrokken bij voedselbanken.

Laatste ontwikkelingen

In het nieuwe kabinet is Jet Bussemaker de verantwoordelijke bewindspersoon geworden voor de WMO. Een eerste voortgangsrapportage over de invoering van de WMO is verschenen op 11 april. Aanvankelijk ging de aandacht vooral uit naar de aanbesteding van hulp bij het huishouden (hh), de werkgelegenheid in de thuiszorg en de verschuiving van hh2 naar hh1. Tijdens het Algemeen Overleg van 18 april heeft de Tweede Kamer expliciet gevraagd naar de activiteiten op het gebied van de vrijwillige inzet en de mantelzorg. Eind juni zal het SCP daarom twee toekomstverkenningen publiceren over deze onderwerpen.

Financiering

De financiering van de WMO gebeurt “schoon aan de haak”. Dat is een Haagse term om aan te geven, dat de volledige geldstroom wordt verlegd van het rijk naar de gemeenten en dat er geen 25 % decentralisatiekorting wordt geheven, zoals bij andere regelingen is gebeurd (zie de WWB) vanuit de gedachte dat decentrale uitvoering minder kosten met zich meebrengt. Dat geldt met name voor de overheveling van de taken uit de vroegere AWBZ naar de WMO. Het geld voor de welzijnswet en de WVG kwam al uit het gemeentefonds. In totaal gaat het dus om hetzelfde budget, dat volgens een bepaalde verdeelsleutel wordt verdeeld over de gemeenten. Voor sommige gemeenten kan dat ongunstig uitpakken. Een onafhankelijk derde (het SCP) is gevraagd om jaarlijks te toetsen of het totale budget toereikend is, rekening houdend met de vraagontwikkeling en de vergrijzing van de bevolking. De gemeenten krijgen een vergoeding voor de invoerings- en de uitvoeringskosten. Er is geen specifiek budget voor ‘kerken en de WMO’. De WMO creëert wel kansen om gemeentelijk geld op een nieuwe manier in te zetten. Door bundeling van krachten (‘verbinden’) kan meer bereikt worden met hetzelfde geld. Gemeenten worden vanuit hun regierol ook gestimuleerd om buiten de gemeente naar financiering te zoeken, denk aan samenwerking met woningcorporaties, welzijnsinstellingen of scholen. Kerken kunnen bijdragen door te signaleren waar zich knelpunten en witte vlekken voordoen in het gemeentelijk beleid. Dat kunnen zij met name, omdat zij weet hebben van de sociaal kwetsbaren. De gemeente kan dan er voor kiezen om daar in te investeren.

Monitoring, benchmarking en evaluatie WMO

Volgens de wet moeten gemeenten jaarlijks informatie verzamelen voor hun burgers over hun prestaties op de diverse terreinen en over de tevredenheid van de burgers daarover. Handreikingen daarvoor zijn te vinden op de website www.invoeringwmo.nl. Gemeenten kunnen deze handreikingen gebruiken, maar zijn daartoe niet verplicht. Op dit moment zijn nog geen gegevens bekend over het aantal gemeenten dat de beleidsnota al gereed heeft, of over de modellen die gemeenten volgen om hun burgers te betrekken bij de

ontwikkeling van dat beleid. Een jaarlijkse beleidsmonitor moet antwoord geven op die vragen. Daaraan wordt momenteel gewerkt.
Het SCP heeft de opdracht om in 2009 te onderzoeken of de wet ook werkt.

Stand van zaken bij gemeenten

Momenteel is al wel bekend, dat ongeveer negentig procent van de gemeenten vanaf 1 januari 2007 een nieuwe verordening heeft voor de verstrekking van individuele voorzieningen. Daarin is ook het persoonsgebonden budget geregeld en de hoogte van de eigen bijdrage. Driekwart van de gemeenten heeft de aanbesteding van de huishoudelijke verzorging rond. In bijna alle gemeenten functioneert momenteel het ene loket (fysiek, digitaal en/of telefonisch). Met het CAK en de zorgkantoren worden afspraken gemaakt over de overgangsccliënten van de huishoudelijke verzorging.
De gemeenten zijn volop bezig met het ontwikkelen van de vierjarige beleidsnota.

Aandachtspunten kerken en WMO

Onbekend maakt onbemind. In de wet worden de kerken niet genoemd, maar in het implementatieproces is wel aandacht besteed aan de relatie met de kerken. In november 2006 heeft het ministerie een expertmeeting georganiseerd met vertegenwoordigers van een aantal kerkgenootschappen. Vervolgens heeft de DSP-groep een verkennend onderzoek gedaan naar de kansen en bedreigingen die kerken en moskeeën zien bij de invoering van de WMO. Om gemeenten te wijzen op de mogelijkheden van de kerken, is dit onderzoeksrapport “Kerken en moskeeën onder de WMO” geplaatst op de website www.invoeringwmo.nl.

In de WMO-handreiking vrijwillige inzet worden kerken genoemd als mogelijke partner bij het ontwikkelen en uitvoeren van het WMO-beleid. Ook wordt in maand van de vrijwilliger en mantelzorg aandacht besteed aan de rol van kerken (en moskeeën) in de WMO-nieuwsbrief en tijdens de verdiepingssessie ‘Kerk en moskee in het licht van de WMO’ van Movisie voor gemeenten op 21 juni 2007.

Onbekend maakt onbemind. Bij gemeenten hoor je nogal eens de verzuchting: ‘wat moet ik met die kerken?’ Men is bang, dat kerken zieltjes willen winnen. Bij kerken hoor je de verzuchting: ‘wat moet ik met de gemeente?’ Is de bemoeienis met de WMO wel productief? Het betrekken van kerken bij de WMO kan voor gemeenten een winsituatie opleveren: de kerken hebben kennis over specifieke (kwetsbare) doelgroepen. Hun inzet mag best veel zichtbaarder worden. Ook voor kerken kan een winsituatie ontstaan: zij kunnen er voor zorgen, dat het gemeentelijk beleid beter wordt toegesneden op kwetsbare groepen. En als vrijwilligersorganisatie kunnen zij ook zelf gebruik maken van (nieuwe) voorzieningen. In sommige gemeenten worden kerken uitgenodigd om lid te worden van een WMO-raad. Maar kerken hoeven niet op een uitnodiging te wachten. Zij kunnen ook zelf (pro-)actief bijdragen aan een goede samenwerkingsrelatie met de gemeente. Het werkt wanneer zij zich duidelijk profileren, hun werk zichtbaar maken en in de uitvoering de samenwerking zoeken met anderen.

Uit het onderzoek van de DSP-groep blijkt dat gemeenten kerkelijk werk onder andere zien als aanvulling op hiaten in het zorg- en welzijnsaanbod. Kerken vrezen dat zij de tekortkomingen van het huidige beleid moeten gaan compenseren. Maar gemeenten blijven (ook in de WMO) verantwoordelijk. Het is daarom belangrijk dat kerken en gemeenten afspraken maken over wederzijdse verwachtingen en de verdeling van verantwoordelijkheden. Daarnaast zijn sommige gemeenten huiverig voor het verstrekken van subsidies aan kerken vanwege de scheiding van kerk en staat. Door te praten over de intenties van de kerk en de eventuele angst van gemeenten voor ‘zieltjes winnen’ kan men proberen om samenwerking (beter) mogelijk te maken.

PRESENTATIE VREDE VOOR DE STAD. ERVARINGEN IN SPIJKENISSE.

Dick. Sonneveld.

Het is een klus om te bepalen waar kerken kunnen instappen en waar kerken zinvol kunnen meepraten op WMO-gebied. Na ongeveer een half jaar begin ik een aantal dingen te zien. Ik geloof in een integrale aanpak die de kerken weer op de kaart zet. Je moet niet zomaar ingaan op de uitnodiging om zitting te nemen in een WMO-raad. Als je over de WMO wilt meepraten met professionals, dan zal je als kerken een gedegen aanpak moeten hebben vanuit de activiteiten die je op diaconaal vlak doet.

Actief burgerschap staat daarbij voorop. Je kunt als kerken meepraten vanuit je dienstbaar zijn aan de samenleving. Maar dan moet je wel eerst werken aan samenbinding van kerkgenootschappen. Doe je dat niet, dan krijg je last met elkaar. Maak over de wederzijdse verwachtingen heldere afspraken, zorg voor heldere motieven en heldere verdeling van verantwoordelijkheden.

In Spijkenisse zijn we begonnen met een oriëntatie in het Diaconaal Platform. Het project “Vrede voor de stad” is daaruit voortgekomen. Je moet beginnen met zaken waar je goed in bent. Dus zijn we gestart met het opsporen van problematieken en het bidden daarvoor. We hechten nog steeds veel waarde aan de gebedsdiensten, die we dan ook regelmatig houden. Binnen een jaar hebben we in Spijkenisse 100 vrijwilligers bijeengebracht, die zich inzetten in vier projecten:

- De voedselbank
- De Hartelborgt (jeugdgevangenis voor jongens van 12 tot 23 jaar)
- De stichting Leergeld
- De WMO-projectgroep

Het mooie is, dat we nu zijn uitgenodigd om een vertegenwoordiger te leveren voor de officiële WMO-raad van de gemeente vanwege onze concrete activiteiten. En het levert ook nog wat op. We hebben intussen twee subsidies ontvangen voor de stichting leergeld en de voedselbank. En enige vrijwilligers hebben een training ontvangen.

Zie voor meer informatie: www.vredevoordestad.nl

Zie ook: Maarten van der Veer, Mirella Rosenboom en Fokke Pathuis, Vrede voor de stad. Bidden en dienen in Spijkenisse. In: Diaconaat dichtbij. Voorbeelden van diaconale projecten, maart 2007, p. 11-12

Eveneens in: Diaconie en WMO. Dossier rkkerk.nl, juni 2007, p. 23-24.

PRESENTATIE WMO-INFOFOON

Alexander Borst

De WMO-infofoon is een gezamenlijk initiatief van de Rotterdamse instellingen voor maatschappelijke activering KSA, GCW en Mara.

Rond de invoering van de WMO zagen we vorig jaar onrust ontstaan bij kerken en diakenen.

De komst van de WMO zorgde voor veel vragen en onzekerheid.

We wilden één centraal punt creëren waar kerkelijke vrijwilligers terecht kunnen met al hun vragen over de WMO: de WMO-infofoon. We kunnen nuttige adressen, telefoonnummers en emailadressen verstrekken en informatie per deelgemeente. We kunnen ook klachten en knelpunten doorgeven en mensen ondersteunen bij het vinden van een oplossing.

De WMO-infofoon is 1 maart van start gegaan. Tot 1 juli beschouwen we dit project als een pilot en zitten beroepskrachten achter de telefoon. Daarna zullen vrijwilligers die taak overnemen.

Vanuit onze diaconale opvatting, dat kerken helpen onder protest, willen we eventuele klachten en knelpunten bundelen en doorgeven aan de politiek en uitvoerende organisaties. Maar we zien onszelf niet als een klachtentelefoon.

Tot nu toe is het tamelijk rustig. Rotterdam loopt niet vooruit op WMO-gebied.

We ontvangen vooral verzoeken om telefoonnummers en adressen. Andere vragen hebben betrekking op fondswerving of informatie over de stand van zaken rond de WMO. Een enkeling vraagt naar manieren om contact te leggen met de doelgroep.

Tot nu toe hebben we ongeveer dertig vragen ontvangen, de meeste telefonisch.

Telefoon: wmo-infofoon (gratis)

0800 – 966 46 36 (iedere werkdag van 12.00 tot 14.00 uur)

Email: wmoinfofoon@gmail.com

Post: wmo-infofoon

Hang 7

3011 GG Rotterdam

PRESENTATIE: HOE TREKKEN PLAATSELIJKE KERKEN GEZAMENLIJK OP

Ruud van Doorn

Ruud van Doorn is, vanuit de rooms-katholieke parochie St. Joris, secretaris van het Interkerkelijk Diaconaal Beraad in Ridderkerk. In dit IDB werken zestien van de achttien kerken samen. We hebben een goed contact met de gemeente en de wethouder. We zorgen ook voor goede public relations, zowel via publicaties in het gemeenteblad als via de kerkbladen.

We doen ook mee aan andere overlegorganen als het Sociaal platform en het Ouderenplatform. Twee jaar geleden hebben we vanuit het IDB een plaatselijke voedselbank opgericht. In een vroeg stadium, november 2005, hebben we een bijeenkomst belegd om ons te oriënteren op de WMO.

Wat is onze insteek bij de WMO? Ons uitgangspunt is: doe waar je goed in bent. Ga als kerken niet op de stoel van belangengroeperingen zitten. Die zijn mans genoeg en reageren zelf wel. Kerken zijn sterk in persoonlijke aandacht, in het menselijke aspect, in de tussenmenselijke relaties.

We hebben besloten ons daarop te concentreren en te investeren op “kwaliteit in de WMO”. We vragen van hulpverleners dat ze kwaliteit leveren en mensen goed bejegenen. En we vragen van de organisatie, dat die transparant is, goede informatie geeft en breed lokaal is. Het leuke is, dat wat we van zorginstellingen, welzijnsorganisaties en de gemeente vragen, weinig geld hoeft te kosten. Aardig zijn tegen mensen aan het loket of bij de zorg in het huishouden vraagt geen extra geld.

Zie voor meer informatie : Aandacht voor kwaliteit. Interview met Ruud van Doorn, in: Diaconie & Parochie, 2007-1, p. 20-21

(Dit nummer van Diaconie & Parochie is onder meer te downloaden van de website www.rkdiaconie.nl . Adres: <http://www.rkdiaconie.nl/uploadedDocs/D&P2007-1.pdf>)

PRESENTATIE: WAT KUNNEN KERKEN INBRENGEN IN EEN WMO-RAAD?

Wim Drooger

Bij de invoering van de WMO komt de vraag op, of de wal nu bezig is het schip te keren. Kan de overheid het menselijke organiseren?

We moeten de hand ook in eigen boezem steken. We hebben als kerken gewillig laten gebeuren, dat de overheid alles ging regelen op het gebied van zorg en welzijn. We zijn ingedut. Je kan de WMO beschouwen als een reactie op een doorgeschoten samenleving in het bevorderen van het individualisme. Alle kerken zijn we ook meegegaan in die individualiseringstendens.

Heeft de WMO gevolgen voor het ambtelijk werk? Het ziet er naar uit, dat de gemeenten de overgang van de huishoudelijke verzorging redelijk hebben geregeld. Zal dat in de toekomst ook wel meevallen? Ik ben er niet helemaal gerust op en ben er van geschrokken, dat volgens een onderzoek 60 % van onze gemeenteleden geen weet heeft van de WMO.

De vier burgerlijke gemeenten op Goeree-Overflakkee hebben gezamenlijk één WMO-adviesraad opgericht. Dat levert een extra hindernis op, omdat gemeenten zaken soms anders regelen.

Van de 18 leden in de adviesraad zijn drie mensen diaken in de Gereformeerde Gemeenten. Toen de mogelijkheid werd geboden om je aan te melden voor die adviesraad, hebben we mensen uit onze kring gestimuleerd dat te doen. Daardoor zijn we ietwat oververtegenwoordigd. De WMO geeft de kans om het verantwoordelijk zijn voor elkaar weer extra in beeld te brengen.

GOUDEN TIPS WORKSHOPS WERKDAG 9 JUNI 2007

1. Bespreek intern als kerken wat je wilt presenteren naar de gemeente.
2. Werk als kerken samen aan lokaal “vertrouwen”.
3. Praat met elkaar én met de omgeving.
4. Doe niet meer dan je aankunt. Ken je kwaliteiten!
5. Profileer jezelf naar buiten en naar binnen.
6. Zorg voor eenheid in verscheidenheid. Ondanks alle theologische verscheidenheid kan je als kerken op WMO-gebied gezamenlijk optreden.
7. Neem zitting in de WMO-raad, als je daarvoor wordt uitgenodigd.
8. Er zijn meer aanleidingen en mogelijkheden om als kerken betrokken te zijn bij de ontwikkeling van WMO-beleid dan via een zetel in een WMO-adviesraad. Kerken kunnen bijvoorbeeld in het najaar reageren op de gemeentelijke WMO-nota.
9. Creëer gelegenheden in de eigen kerkelijke gemeente om mantelzorg zichtbaar te maken, b.v. door iemand van het steunpuntmantelzorg uit te nodigen op een avond voor ouderlingen, wijkcontactpersonen, leden van bezoekgroepen, etc.
10. Help mensen hun weg te vinden in de bureaucratie via het opzetten of deelnemen aan een formulierenbrigade en de gemeente te vragen om simpeler formulieren. Geef gemeenten het advies een klantenpanel te organiseren om de formulieren te beoordelen.

Websites over de WMO

www.info-wmo.nl

De publieksite van het Ministerie van VWS met alle basisvragen over de WMO

www.invoeringwmo.nl

Een gezamenlijke website van het Ministerie van VWS en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voor iedereen die op professionele wijze betrokken is bij de WMO. De site bevat nieuwsberichten, aankondigingen en praktijkverhalen van de proefgemeentes, een uitgebreide gereedschapskist met handreikingen voor allerlei thema's en uitwerkingen van prestatievelden. Het onderdeel "kennis & praktijk" biedt een groot aantal praktijkvoorbeelden uit gemeenten, geordend naar aantal inwoners.

www.beleidsplanwmo.nl

Ook een gezamenlijke website van het Ministerie van VWS en de VNG, maar dan specifiek gericht op het ontwikkelen van een gemeentelijk beleidsplan WMO. Aan de hand van vijf richtvragen wordt een wegwijzer gegeven voor het maken van het beleidsplan. Bij elk thema en prestatieveld worden ervaringen vermeld van andere gemeenten, vindplaatsen van cijfers en feiten, voorbeelden van beleidsplannen, relevante links en leestips om snel tot de kern te komen van belangrijke rapporten.

www.wetmaatschappelijkeondersteuning.nl

Deze website van Movisie en Vilans (onderdelen van het oude NIZW) richt zich met name op welzijns- en zorgorganisaties. Het bevorderen van de maatschappelijke participatie van burgers staat daarbij centraal. Men geeft ook een wekelijks nieuwsoverzicht WMO Actueel uit, waarop u zich gratis kunt abonneren.

www.cg-raad.nl

De Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland is de koepel van organisaties van mensen met een chronische ziekte of handicap. De website biedt veel informatie, waaronder een WMO-dossier.

www.programmavcp.nl

Het Programma Versterking Cliënten Positie is een gezamenlijk initiatief van de CG-Raad en de Federatie van Ouderverenigingen. Het geeft regelmatig een kosteloze WMO Nieuwsbrief uit, alsmede Handreikingen om de positie van mensen met een handicap of chronische ziekte in de WMO te versterken. Een van de handreikingen is "Aandachtspunten WMO beleidsplan".

www.zorgbelang-nederland.nl

Koepel van 21 zorgbelangorganisaties. Ze behartigen de belangen van zorgvragers in de regio, geven informatie en zetten zich in voor goede zorg. Via het programma "Lokaal centraal" stimuleert men lokale cliëntenparticipatie. Zie onder "Projecten".

Zie ook het dossier "Wet Maatschappelijke Ondersteuning" op de website www.rkdiaconie.nl

Literatuur en werkmateriaal

Diaconie en WMO: leefbaarheid. Diaconie & Parochie 2007 nr 1

In dit nummer ondermeer een inleiding over de WMO en een stappenplan voor kerken. De voorbeelden zijn gewijd aan wat kerken doen op het gebied van prestatieveld één: sociale samenhang en leefbaarheid.

De andere drie afleveringen van deze jaargang zullen gewijd zijn aan de volgende thema's:

nr 2: ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers (prestatieveld 4)

nr 3: materiële voorzieningen (prestatieveld 6 en relatie met armoedebestrijding)

nr 4: openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg (prestatievelden 8 en 9).

Besteladres: secretariaat RKK, Postbus 13049, 3507 LA Utrecht, 030 – 232 69 09

Email: bestel@rkk.nl Ook te downloaden van www.rkdiaconie.nl

Diaconie en WMO

Over de rol van de parochie, Parochiële Caritasinstelling (PCI) of diaconale werkgroep bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Katern rkkerk.nl, juni 2007.

In deze special heeft Hub Crijns informatie, voorbeelden, plussen en minnen bijeengebracht over de betrokkenheid van kerken bij de WMO.

Besteladres: secretariaat RKK, Postbus 13049, 3507 LA Utrecht, 030 – 232 69 09

Email: bestel@rkk.nl Ook te downloaden van www.rkdiaconie.nl

Informatiemap Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning

Speciaal voor diaconieën heeft Kerkinactie deze informatiemap gemaakt met een samenvatting van de WMO, mogelijkheden voor overleg met de overheid, gevolgen voor diverse groepen en voorbeelden van lokale diaconale activiteiten. De map wordt geregeld geactualiseerd (laatste versie: oktober 2006). Een nieuwe versie zal najaar 2007 verschijnen.

Kosten: 3 euro. Tel. 030 – 880 14 56 of email: brochureverkoop@pkn.nl Ook te downloaden van www.kerkinactie.nl

Kerken en moskeeën onder de WMO

Een verkennend onderzoek naar kansen en bedreigingen, dat is uitgevoerd door de DSP-groep in opdracht van het Ministerie van VWS. O.m. te downloaden van www.invoeringwmo.nl.

(Zie “Interessante artikelen/documenten” onder “Kennis& Praktijk”)

Dat kunnen we met de WMO! Praktijkvoorstellen vanuit cliëntenperspectief

Clipper 3, 2006. Deze brochure doet suggesties om de WMO niet te maken tot een zorgwet, maar door slimme combinaties tussen WWB en WMO op de terreinen van arbeid, zorg en buurt iedereen mogelijkheden te bieden om zich als burger te ontplooien. De brochure is uitverkocht, maar kan worden gedownload van www.stichtingclip.nl (Zie onder: “Wat doen we?” – “Publicaties”)

Elise van Hoek-Burgerhart, Marja Jager-Vreugdenhil en Roel Kuiper (red), Nabije naasten. Kerken actief in lokaal diaconaat, Uitgeverij De Vuurbaak, Barneveld, 2007.

Deze publicatie van Sensor en de NPV kwam tot stand in samenwerking met diaconale vertegenwoordigers van de Christelijk Gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Gemeenten en de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), en met de Evangelische Alliantie. De bundel gaat in op allerlei vragen die de komst van de WMO losmaakt ten aanzien van de taken van de kerk in de lokale omgeving.

Besteladres: Uitgeverij De Vuurbaak, Postbus 257, 3770 AG Barneveld, tel. 0342 – 411731

Website: www.vuurbaak.nl Kosten: 8,90 euro (tot 30 juni), 11,90 euro (na 30 juni).